

Erstatningsansvarsloven

6. UDGAVE

Med kommentarer af
Jens Møller
Michael S. Wiisbye

Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Erstatningsansvarsloven med kommentarer
6. udgave, 1. oplag
© 2002 Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Alle rettigheder forbeholdes.
Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse eller
mangfoldiggørelse af denne bog eller dele heraf er
uden forlagets skriftlige samtykke ikke tilladt
ifølge gældende dansk lov om ophavsret.

Tryk: Narayana Press, Gylling
Printed in Denmark 2002
ISBN 87-574-3791-2

Forlagets adresse:
Jurist- og Økonomforbundets Forlag
Lyngbyvej 17
Box 2702
2100 København Ø
Tlf: 39 13 55 00
Fax: 39 13 55 55
e-mail: fl@djoeff.dk
Homepage-adresse: www.djoeff-forlag.dk

Indholdsfortegnelse

<i>Forord</i>	XIX
<i>Lov om erstatningsansvar</i>	XXI
<i>Indledning</i>	XXIX
1 Formål	XXIX
2 Lovens forarbejder	XXX
3 Lovens opbygning	XXXII
 <i>Kapitel 1. Erstatning og godtgørelse for</i>	
<i>personskade og tab af forsørger</i>	1
1 Forslagene i Bet. III	2
1.1. Indledning	2
1.2. Flertallets hovedsynspunkter og forslag	2
1.2.1. Opdelingen af erstatningskravet	3
1.2.2. Godtgørelse for varigt mén	4
1.2.3. Individuel erstatning for tab eller forringelse af erhvervsevne	4
1.2.4. Individuel erstatning for tab af forsørger	5
1.2.5. Kapitalisering af erstatningen	6
1.2.6. Begrænsning af erstatningens størrelse	7
1.2.7. Standarderstatning	7
1.2.8. Regulering af erstatningerne	8
1.3. Mindretallets hovedsynspunkter og forslag	8
2 1983-84-lovforslaget og den vedtagne 1984-lov	9
2.1. Opdelingen af erstatningskravet	10
2.2. Godtgørelse for varigt mén	10
2.3. Erstatning for tab eller forringelse af erhvervsevne	10
2.4. Erstatning for tab af forsørger	11
2.5. Kapitalisering af erstatningen	11
2.6. Begrænsning af erstatningen	12
2.7. Standarderstatning	12
2.8. Regulering og forrentning af erstatningerne m.v.	13

Indholdsfortegnelse

3. Forslagene i Bet. IV og den vedtagne 2001-lov	13
3.1. Arbejdsgruppens kommissorium	13
3.2. Betænkning 1383/2000 om revision af erstatningsansvarsloven (Bet. IV)	15
3.3. 2001-lovforslaget og den vedtagne lov	18
<i>Personskade – § 1</i>	20
1. Indledning	21
2. Helbredelsesudgifter o.lign	22
3. Andet tab	29
3.1. Forlængelse af uddannelse og tab af skoleår	29
3.2. Andre udgifter	35
4. Fradrag i erstatningen	41
<i>§ 1 a</i>	48
1. Indledning. Baggrund	48
2. Kapitalisering af det fremtidige tab	49
2.1. Kort om retsstillingen efter 1984-loven	49
2.2. Kapitalisering efter § 1 a	51
<i>Tabt arbejdsfortjeneste – § 2</i>	54
1. Indledning	55
2. Hvad ydes der erstatning for?	55
2.1. Lønmodtagere m.v.	56
2.2. Selvstændigt erhvervsdrivende	67
2.3. Børn og unge	71
2.4. Hjemmearbejdende eller medhjælpende ægtefæller eller samlevere	74
2.5. Personer uden for arbejdsmarkedet	76
3. Hvor længe ydes erstatning for tabt arbejdsfortjeneste?	76
3.1. Indledning – baggrund	76
3.2. Kun erstatning indtil skadelidte kan begynde at arbejde igen ..	78
3.3.2. Nogle særlige problemstillinger	83
4. Fradrag i erstatningen	85
4.1. Løn under sygdom	85
4.2. Dagpenge efter dagpengeloven	86
4.3. Forsikringsydelser	88
4.4. Lignende ydelser	89
4.4.1. Ydelser efter lov om en aktiv socialpolitik	89

Indholdsfortegnelse

4.4.2. Ydelser efter lov om social pension og ASL	95
4.4.3. Andre ydelser	95
<i>Smerte og smerte – § 3</i>	96
1. Indledning. Baggrund	96
2. Godtgørelsens størrelse	98
3. Hvor længe ydes godtgørelsen?	99
3.1. Skaden medfører ikke varige følger	99
3.2. Skaden medfører varige følger	103
<i>Varigt mén – § 4</i>	106
1. Indledning. Hvad er mén/godtgørelse?	107
2. Fastsættelse af méngraden	110
3. Fastsættelse af godtgørelsen	122
4. Arbejdsskadestyrelsens mén tabel	126
<i>Erhvervsevnetab – § 5</i>	153
1. Indledning	155
2. Fastsættelse af erhvervsevnetabsprocenten efter ASL	157
2.1. ASL's regler om erhvervsevnetab i hovedtræk	157
2.2. Tidspunktet for afgørelsen	161
3. EAL's regler i hovedtræk	163
3.1. 1984-loven	163
3.2. 2001-loven	164
4. Sammenligning mellem EAL og ASL	166
5. Forholdet til den sociale lovgivning	166
5.1. Social pension etc.	166
5.1.1. Den gældende pensionslov	166
5.1.2. Den nye pensionslov	167
5.2. Forholdet mellem EAL, ASL og den sociale lovgivning	171
6. Hvilke oplysninger skal indhentes, når erhvervsevnetabsprocenten skal fastlægges?	175
6.1. ASL	175
6.2. EAL	176
7. Fastsættelse af erhvervsevnetabsprocenten i de enkelte tilfælde	176
7.1. Skadelidte er i arbejde ved sagens afgørelse	177
7.1.1. Skadelidte har genoptaget arbejdet med samme indtægt som før skaden (eller eventuelt højere indtægt)	177
7.1.1.1. ASL	177

Indholdsfortegnelse

7.1.1.2.	EAL	179
7.1.2.	Skadelidte har genoptaget arbejdet hos samme eller anden arbejdsgiver til en løn, der ligger lidt under, men ikke 15% under den tidligere løn, justeret til nuværende indtægtsniveau	183
7.1.2.1.	ASL	183
7.1.2.2.	EAL	185
7.1.3.	Skadelidte har genoptaget arbejdet hos samme eller anden arbejdsgiver til en løn eller har en indtægt, der ligger mindst 15% under den tidligere indtægt, justeret til nuværende indtægtsniveau	187
7.1.3.1.	ASL	187
7.1.3.2.	EAL	190
7.2.	Skadelidte er ikke i arbejde	191
7.2.1.	Skadelidte er raskmeldt og tilmeldt arbejdsformidlingen som arbejdssøgende inden for sit fag eller arbejdsområde og modtager arbejdsløshedsdagpenge	191
7.2.1.1.	ASL	191
7.2.1.2.	EAL	193
7.2.2.	Skadelidte er raskmeldt, dvs. får ikke sygedagpenge, men kan ikke eller mener ikke at kunne påtage sig arbejde inden for sit hidtidige område og kan derfor heller ikke få arbejdsløshedsdagpenge. Han klarer sig dog på andre måder (familie, hjælp efter lov om aktiv socialpolitik)	194
7.2.2.1.	ASL	194
7.2.2.2.	EAL	196
7.2.3.	Den skadelidte er under revalidering, omskoling eller uddannelse	199
7.2.3.1.	ASL	199
7.2.3.2.	EAL	202
7.2.4.	Skadelidte er overgået til efterløn, delefterløn, del-pension, social pension, overgangsydelse, fleksjob eller lign. (Ordningerne ændres konstant)	203
7.2.4.1.	ASL	203
7.2.4.2.	EAL	204
7.2.5.	Den skadelidte er uarbejdsdygtig inden for sit hidtidige arbejdsområde og kan ikke forvente at finde arbejde inden for andre områder, som han kan	

Indholdsfortegnelse

	påtage sig, eller vil i hvert fald have vanskeligt ved at udnytte den erhvervsevne, der måtte være til stede. Der er ingen revalideringsmuligheder	207
7.2.5.1.	ASL	207
7.2.5.1.1.	Arbejdsskadestyrelsens og Den Sociale Ankestyrelses-praksis indtil oktober 1998	207
7.2.5.1.2.	Domstolenes prøvelse af afgørelser i arbejdsskadesager især med hensyn til forudbestående lidelser	213
7.2.5.1.3.	Nye administrative retningslinjer for fradrag for forud bestående lidelser (fra oktober 1998)	218
7.2.5.2.	EAL	220
7.3.	Personer uden for det egentlige arbejdsmarked	225
§ 6		228
1.	Indledning	228
2.	Kapitalfaktoren	229
2.1.	1984-loven	229
2.2.	2001-loven	231
3.	Nedsættelse af erstatningen	232
3.1.	Nedsættelse som følge af alder	232
3.2.	Nedsættelse som følge af større dødelighedsrisiko end normalt	233
3.3.	Nedsættelse som følge af, at skadelidte afgår ved døden	234
3.4.	Nedsættelse i øvrigt	237
§ 7		240
1.	Indledning	240
2.	Arslonfastsættelse efter hovedreglen (§ 7, stk. 1)	241
3.	Arslonfastsættelse efter et skøn (§ 7, stk. 2)	244
§ 8		255
1.	Indledning	255
2.	Hvilke skadelidte er omfattet af bestemmelsen?	257
3.	Erstatningsfastsættelsen	257
§ 9		260
Forhæggelse for Arbejdsskadestyrelsen - § 10		263
1.	Indledning	264
2.	Forholdet mellem EAL § 10 og ASL § 66	265

Indholdsfortegnelse

2.1. 1984-loven	265
2.2. 2001-loven	267
3. Skadelidtes medvirken til undersøgelsen	267
4. Aftaler mellem parterne m.v.	267
5. Sagsbehandlingsregler m.v.	269
5.1. Indledning	269
5.2. Tidsfristerne. Midlertidige udtalelser	269
5.3. Begrundelse	272
5.4. Aktindsigt	273
<i>Genoptagelse – § 11</i>	276
1. Indledning	277
2. Betingelser for genoptagelse efter EAL § 11	279
2.1. Grundbetingelser – EAL § 11, stk. 1	279
2.2. De enkelte erstatningsposter	283
2.2.1. Godtgørelse for varigt mén	283
2.2.2. Erstatning for erhvervsevnetab	285
2.2.3. Tabt arbejdsfortjeneste	286
2.2.4. Helbredelsesudgifter og andet tab og godtgørelse for svie og smerte	286
2.3. Retsvirkningerne af genoptagelse	287
<i>Tab af forsørger m.v. – § 12</i>	293
1. Indledning	293
2. Begravelsesudgifter	295
3. Erstatning for tab af forsørgelse	297
3.1. Separerede og fraskilte ægtefæller m.v.	297
3.2. Stedbørn og plejebørn m.v.	298
3.3. Andre nærtstående personer	300
3.4. Andre udgifter	301
3.5. Fastsættelse af erstatningen	302
<i>Erstatning til ægtefælle eller samlever – § 13</i>	304
1. Indledning	305
2. Hvem er omfattet af bestemmelsen	308
2.1. Ægtefæller	308
2.2. Samlevende	310
3. Erstatningsfastsættelsen	312
3.1. Hovedreglen, § 13, stk. 1, 1. pkt.	312
3.2. Minimumserstatning – 644.000 kr. § 13, stk. 1, 2. pkt.	313

Indholdsfortegnelse

3.3. Nedsættelse af erstatning som følge af alder – § 13, stk. 2	317
3.4. Nedsættelse af erstatningen i andre tilfælde	318
3.5. Nedsættelse som følge af ydelser efter ASL	320
<i>Forsørgertabserstatning til børn – § 14</i>	323
1. Indledning	323
2. Hvem er omfattet af bestemmelsen	324
3. Erstatningsfastsættelsen	326
3.1. Hovedreglen, § 14	326
3.2. Nedsættelse af erstatningen	331
<i>§ 14a</i>	333
<i>Regulering af erstatnings- og godtgørelsesbeløb – § 15</i>	337
1. Indledning	338
1.1. Regulering og forrentning af erstatningsbeløb m.v. efter 1984-loven	338
1.2. Regulering og forrentning af erstatningsbeløb m.v. efter 2001-loven	339
2. De regulerede beløb	340
3. Forfaldstidspunktet afgørende for niveauet, § 15, stk. 3.	342
3.1. For hvilke beløb er forfaldstidspunktet afgørende?	342
3.2. Skadestidspunktets betydning	344
<i>Betaling og forrentning – § 16</i>	347
1. Indledning	348
2. Hvorfor kan godtgørelse og erstatning kræves betalt?	348
3. Udtykning af kravet og a conto erstatning	350
3.1. Indledning	350
3.2. A conto erstatning efter FAL § 24	350
3.2.2. Praksis fra Ankenævnet for Forsikring vedrørende selskabers generelle forpligtelse til god og effektiv sagsbehandling	354
3.2.3. Praksis fra Ankenævnet for Forsikring vedrørende forrentning i sager, der behandles i Arbejdsskade-styrelsen	357
3.3. A conto erstatning efter EAL § 16, stk. 1, 2. pkt.	358
4. Forrentning af godtgørelse og erstatning	362

<i>Regres mod den erstatningsansvarlige – § 17</i>	366
1. Indledning	367
2. Hvornår opstår der spørgsmål om regres?	369
3. I hvilket omfang er der regres?	370
3.1. Private sygeforsikringsforeninger	370
3.2. Privat bistand	370
3.3. Arbejdsgiverens regres for dagpenge og sygeløn m.v.	372
3.3.1. Afledet krav	372
3.3.2. Dagpengerefusion nedsætter kravet	373
3.3.3. Der skal være lidt et tab	373
3.4. Kommunalbestyrelsens regres for sygedagpenge	376
3.4.1. Omfanget af regressen	376
3.4.2. Socialministeriets vejledning nr. 171 af 28. sep- tember 2001 om regres for sygedagpenge	378
<i>Overførelse m.v. af erstatnings- og godtgørelseskrav – § 18</i>	388
1. Indledning	389
2. Overdragelse – § 18, stk. 1	389
3. Kreditorforfølgning	391
3.1. Retsplejelovens § 513	391
3.2. Hvilke krav omfatter bestemmelsen?	391
3.3. Kreditorbeskyttelsens omfang	392
4. Arv – § 18, stk. 2	395
5. Ægtefælleskifte – § 18, stk. 3	398
<i>Kapitel 2. Erstatningsansvar for skade, der er dækket af forsikring</i>	403
1. Forslagene i Bet. II	403
2. EAL-lovforslaget	405
<i>§ 19</i>	409
1. Indledning	410
2. Ikke erstatningsansvar, hvis skaden er dækket af en tingsforsikring eller en driftstabsforsikring	410
2.1. Tingsforsikring eller driftstabsforsikring	410
2.2. Skaden skal være dækket af en forsikring	412
2.3. »... er der ikke erstatningsansvar ...«	414
3. Erstatningsansvar ved forsæt eller grov uagtsomhed	418
4. Erstatningsansvar ved udøvelse af offentlig eller erhvervsmæssig virksomhed eller virksomhed, der kan ligestilles hermed	436

5. Arbejdstageres erstatningsansvar, hvis skaden er dækket af forsikring	440
5.1. Skaden skal være dækket af forsikring	440
5.2. Ansvaret skal være omfattet af DL 3-19-2	441
5.2.1. Indledning	441
5.2.2. Hvilke personer (medhjælpere/arbejdstagere)	441
5.2.3. Hvilke handlinger	444
<i>§ 20</i>	449
1. Indledning	449
2. Hvem kan være selvforsikrer efter EAL § 20?	450
3. Hvornår foreligger selvforsikring?	453
4. Retsvirkningen af selvforsikring	456
<i>§ 21</i>	458
1. Indledning	458
2. Færdselslovens erstatningsregler	459
3. Luftfartslovens erstatningsregler	461
4. Solovens erstatningsregler	463
<i>§ 22</i>	465
1. Indledning	465
2. Regres ved skadesforsikring	465
3. Regres ved personforsikring	467
<i>Kapitel 3. Forskellige bestemmelser</i>	471
<i>Arbejdstageres erstatningsansvar – § 23</i>	472
1. Indledning	473
2. Hvem er arbejdstager?	474
3. Arbejdstagerens erstatningsansvar, hvis arbejdsgiveren har betalt erstatning til skadelidte	475
4. Arbejdstagerens erstatningsansvar, hvis arbejdsgiveren ikke har betalt erstatning til skadelidte	477
5. Arbejdstagerens erstatningsansvar over for arbejdsgiveren i øvrigt ..	479
6. Tempelsesregler i anden lovgivning	480
6.1. Lovene om aktieselskaber og anpartsselskaber m.v.	481
6.2. Lov om kommunernes styrelse	483

Indholdsfortegnelse

<i>Almindelig lempelsesregel – § 24</i>	485
1. Indledning	486
2. Lempelse af skadevolderens erstatningsansvar	489
2.1. Lempelse hvis ansvaret er urimeligt tyngende (EAL § 24, stk. 1, 1. led)	490
2.1.1. Skadevolderens økonomiske forhold	490
2.1.2. Andre forhold af betydning for lempelse	496
2.1.2.1. Skadens størrelse	496
2.1.2.2. Ansvarets beskaffenhed	497
2.1.2.3. Skadelidtes interesse	500
2.1.2.4. Foreliggende forsikringer	501
2.1.2.5. Omstændighederne i øvrigt	502
2.2. Lempelse under ganske særlige omstændigheder	502
3. Lempelse ved medvirken	503
3.1. Indledning	503
3.1.1. Almindelige medvirkensregler	503
3.1.2. EAL § 24, stk. 2. Oversigt	506
3.2. Lempelse, hvis nedsættelse eller bortfald af erstatning er urimeligt tyngende, eller der foreligger ganske særlige omstændigheder	506
4. Lempelse ved gensidig skadesforvoldelse	509
<i>Børns erstatningsansvar m.v. – § 24 a</i>	511
1. Indledning	511
2. Børns erstatningsansvar	513
3. Lempelse af skadevolders ansvar	517
4. Egen skyld	521
<i>§ 24 b</i>	523
1. Indledning	523
2. Det psykiske kriterium	524
3. Lempelse af ansvaret	527
4. Misbrug af beruselsesmidler eller lignende	528
<i>Flere erstatningsansvarlige – § 25</i>	530
1. Indledning	530
2. Regres, hvis der foreligger ansvarsforsikring	531
3. Regres, hvis der ikke foreligger ansvarsforsikring	539
4. Regresregler i anden lovgivning	543
5. Gennemførelse af regres. Processuelle bestemmelser	544

Indholdsfortegnelse

<i>Godtgørelse for tort – § 26</i>	546
1. Indledning	547
2. Fastsættelse af godtgørelse. Retspraksis	551
2.1. Afreskrænkelse og lign.	551
2.2. Frihedsberøvelse	554
2.3. Sædelighedsforbrydelser	557
2.4. Voldsforbrydelser	566
2.5. Andre tilfælde	569
3. Godtgørelse efter EAL § 26, stk. 3	574
4. Forventet lovforslag om EAL § 26 a.	583
<i>Udvælgelse af lovens regler – § 27</i>	585
1. Indledning	585
2. Afværgelse af ugunst for den erstatningsberettigede	586
3. Afværgelse af ugunst for den erstatningsansvarlige	589
<i>Kapitel 1. Ikrafttrædelsesbestemmelser m.v.</i>	591
1.1. Indledning	592
1.2. Indledning	592
1.3. Ikrafttrædelsestidspunktet	593
1.4. Erstatning og godtgørelse for skader indtrådt inden den 1. oktober 1984	593
1.5. Erstatning og godtgørelse for skader indtrådt efter revision af EAL i 2001	594
1.6. Ikrafttrædelsestidspunktet	596
1.7. Indledning	597
1.8. Indledning	598
1.9. Valg af efter ASL, der kan medføre fradrag i erstatning efter EAL ..	601
1.9.1. Personkredsen m.v.	601
1.9.2. Dagpenge efter dagpengeloven	601
1.9.3. Sygebehandling, optræning og hjælpemidler	601
1.9.4. Erstatning for tab af erhvervsevne	602
1.9.5. Erstatning for varigt mén	603
1.9.6. Overgangsbeløb til efterladte ved dødsfald	603
1.9.7. Erstatning for tab af forsørger	604
1.9.7.1. Aftetælle og dermed ligestillet efterladt	604
1.9.7.2. Børn	604

Indholdsfortegnelse

3. Omsætning af løbende ydelser til kapitalbeløb efter ASL	605
4. Oversigt over erstatning og godtgørelse efter EAL set i forhold til ASL pr. 1. juli 2002	614
5. Offererstatningsloven	616
6. Patientforsikringsloven	618
7. Lov om erstatning for lægemiddelskader	620
§ 31	622
§ 32	624
1. Færøerne	624
2. Grønland	624
Bilag 1. Justitsministerens besvarelse af spørgsmål fra Retsudvalget ...	627
Bilag 2. Bekendtgørelse nr. 943 af 16. oktober 2000 af lov om sikring mod følger af arbejdsskade	650
Bilag 3. Vejledning om erstatning for tab af erhvervsevne	672
Bilag 4. Vejledning om fastsættelse af årsløn	746
Bilag 5. Arbejdsskadestyrelsens vejledning om erstatning ved dødsfald .	766
Bilag 6. Vejledning om betaling for sygebehandling, optræning og hjælpemidler ved arbejdsskader	782
Bilag 7. Bekendtgørelse af lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser	835
Bilag 8. Lovbekendtgørelse nr. 228 af 24.3. 1997 af lov om Patientforsikring	839
Bilag 9. Lov nr. 1120 af 20.12. 1995 om erstatning for lægemiddelskader	845
Bilag 10. Udvalgte domme 1993-2002	849
Bilag 11. Bekendtgørelser om regulering af erstatnings- og godtgørel- sesbeløb og forrentning i henhold til EAL i perioden 1984-2002	902

Indholdsfortegnelse

Lerkortelser	906
Domregister	908
Lovregister	924

Forord

Erstatningsansvarsloven trådte i kraft den 1. oktober 1984. Den 1. januar og 1. juli 2002 trådte en række væsentlige ændringer af loven i kraft.

1. udgave af kommentaren til loven udkom i 1985 og var udarbejdet på grundlag af lovens forarbejder, og den foreliggende teori og praksis var inddraget i det omfang, den måtte antages at ville få betydning efter lovens gennemførelse.

I denne foreliggende 6. udgave er indarbejdet relevant trykt retspraksis og domme, der er fremkommet siden lovens gennemførelse. Fremstillingen er på nogle væsentlige områder væsentligt udbygget og omskrevet. Således findes en mere endende beskrivelse af domstolenes praksis efter arbejdsskadesikringsloven samt af forholdet mellem erstatningsansvarsloven og de nye sociale love. Desuden er en række grænseflader mellem forsikringsretten og erstatningsretten omtalt, og i den forbindelse gengivet en række afgørelser fra Ankenævnet for Erstatning. Der er desuden i vidt omfang medtaget praksis fra Erstatningsnævnet, Patientforsikringen og Patientskadeankenævnet. Andre erstatningslove – offentlig erstatningsloven, patientforsikringsloven og lægemidlererstatningsloven – er ligeledes omtalt. Som bilag er bl.a. medtaget arbejdsskadesikringsloven, offentlig erstatningsloven, patientforsikringsloven og lægemidlererstatningsloven.

Kommentaren vedrører den *nugældende lov*, dvs. erstatningsansvarsloven fra 1984 med ændringer, der er trådt i kraft den 1. juli 2002. De tidligere gældende regler vil imidlertid have betydning mange år endnu, idet de nye regler alene omfatter flader, der sker efter ændringslovens ikrafttræden. Vi har derfor som bilag 10 optrykt referat af relevante domme mv. vedrørende den »gamle« lov for perioden 1993-2002. Disse domme skal sammenholdes med 5. udgave af denne Kommentar fra 1999. Dommene er refereret af advokat Ditlev Wad. Som bilag 11 findes desuden en oversigt over regulering og forrentning efter EAL i perioden 1993-2002.

Hovedtættet med kommentaren er fortsat at give en fremstilling, der kan anvendes af praktikerne. For at lette overblikket – og dermed forståelsen af de enkelte bestemmelser – er der ved kommentaren til de enkelte bestemmelser en indledning, der kortfattet beskriver indholdet af bestemmelsen og baggrunden for den. Kommentaren til hver enkelt bestemmelse er fortløbende opdateret med retspraksis og domme, der er fremkommet siden den foregående udgave.

er ved hver enkelt bestemmelse en oversigt over denne inddeling. Fremstillingen har herefter nærmest karakter af en håndbog i »personskadeerstatningsret« og »forsikringserstatningsret«, og det er håbet, at den også kan danne grundlag for undervisning i emnet. Bogen er forsynet med et udførligt sags- og domsregister. For så vidt angår domme er alle relevante trykte afgørelser medtaget. Endvidere er visse utrykte landsretsdomme medtaget, medens utrykte domme i øvrigt kun undtagelsesvis er medtaget.

I forbindelse med udarbejdelsen af denne udgave har vi overvejet i et vist omfang at udelade omtale af ældre litteratur og praksis. Vi har imidlertid afstået herfra, idet en gennemlæsning af nyere domme (redaktionsnoterne) viser, at denne litteratur og praksis rent faktisk fortsat tillægges betydning. Der er kun undtagelsesvis medtaget materiale fremkommet efter 1. april 2002.

April 2002
Jens Møller
Michael S. Wiisbye

Lov om erstatningsansvar

Lov om erstatningsansvar, jf. lovbekendtgørelse nr. 599 af
8. september 1986, som ændret senest ved lov nr. 463 af 7. juni 2001

Kapitel I

Erstatning og godtgørelse for personskade og tab af forsørger

Personskade

§ 1. Den, der er erstatningsansvarlig for personskade, skal betale erstatning for tab af arbejdsfortjeneste, helbredelsesudgifter og andet tab som følge af skaden samt en godtgørelse for svie og smerte.

Stk. 1. Har skaden fået varige følger, tilfalder tilfælde betales godtgørelse for varigheden samt erstatning for tab eller forøgelse af erhvervsevne.

Stk. 2. Værdien af arbejde i hjemmet betragtes som erhvervsindkomst.

§ 2. I af erstatning for fremtidige helbredsudgifter og andet fremtidigt tab som følger af skaden, jf. § 1, stk. 1, fastsættes et kapitalbeløb, som højst kan udgøre den forventede gennemsnitlige årlige indtægt sæt med 10. Er der tale om varige helbredsudgifter, finder § 4, stk. 2, tilsvarende anvendelse.

Tab af arbejdsfortjeneste

§ 3. Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste ydes indtil skadelidte kan begynde at arbejde igen. Med det antages, at skadeholdet har et varigt erhvervsetab, der kræver erstatning indtil det fuldstændige

det er muligt midlertidigt eller endeligt at skønne over skadelidtes fremtidige erhvervsevne, jf. §§ 5 - 8 og § 10 samt § 31 i lov om sikring mod følger af arbejdsskade.

Stk. 2. I erstatningen fradrages løn under sygdom, dagpenge fra arbejdsgiver eller kommunalbestyrelsen og forsikringsydelser, der har karakter af en virkelig skadeserstatning, samt lignende ydelser til den skadelidte.

Svie og smerte

§ 3. Godtgørelse for svie og smerte udgør 130 kr. for hver dag, den skadelidte er syg. Der kan i særlige tilfælde ydes godtgørelse for svie og smerte, selv om skadelidte ikke er syg. Godtgørelsen kan ikke overstige 50.000 kr.

Varigt mén

§ 4. Godtgørelse for varigt mén fastsættes til et kapitalbeløb, der beregnes under hensyn til skadens medicinske art og omfang og de forvoldte ulemper i skadelidtes personlige livsførelse. Godtgørelsen udgør ved en méngrad på 100 pct. 573.500 kr. Ved lavere méngrader nedsættes beløbet forholdsmæssigt. I særlige tilfælde kan mén godtgørelsen fastsættes til et højere beløb, dog højst 687.500 kr. Ved

Jens Møller er cand.jur. fra 1976, retschef hos Folketingets Ombudsmand og tidligere kontorchef i Justitsministeriet og lektor ved Københavns Universitet. Forfatter eller medforfatter til en række bøger inden for formueretten og den offentlige ret og procesretten.

Michael S. Wiisbye er cand.jur. fra 1985, advokat i Nielsen & Nørager Advokatfirma og tidligere kontorchef i Ankenævnet for Forsikring. Har bl.a. Skrevet Retshjælpforsikringen (1994), International Personal Injury Compensation (1996, medforfatter) samt artikler om erstatningsretlige og forsikringsretlige emner.

ISBN 87-574-3791-2